

Bestedingsbeleid

Het Oranje Fonds biedt financiële en andere ondersteuning aan maatschappelijke organisaties of particulieren die een sociaal initiatief willen starten of uitbreiden. Dat is de kern van ons werk. Maar het Oranje Fonds is meer dan een financier. Het is een organisatie met een visie op maatschappelijke ontwikkelingen en sociale cohesie. Het Oranje Fonds ontwikkelde zich de afgelopen jaren meer en meer tot een adviseur en partner binnen het sociale veld. Deze proactieve rol geven we in 2008 verder vorm in ons bestedingsbeleid.

De pijlers onder ons werk

Onze rol als adviseur en herkenbare partner bouwen wij in de komende jaren uit op drie gebieden. In Samenhang in de Buurt zoeken we naar manieren om mensen in wijken en buurten met elkaar te verbinden, binnen Actief Burgerschap zetten we in op vrijwilligerswerk in de breedste zin van het woord en in de pijler Diversiteit kijken we hoe we

verschillen in de samenleving optimaal kunnen benutten. Ze vormen de pijlers onder ons bestedingsbeleid en zijn een leidraad voor de ontwikkeling van onze eigen programma's.

Losse aanvragen en programma's

Jaarlijks ontvangen we honderden aanvragen. Wanneer die binnen de richtlijnen van ons bestedingsbeleid vallen, ondersteunen wij deze van harte. We kiezen er ook bewust voor om bepaalde specifieke ontwikkelingen aan te moedigen en om gelijksoortige initiatieven met elkaar te verbinden. Daarom ontwikkelen we binnen de drie pijlers eigen programma's. Hierin nodigen we maatschappelijke organisaties gericht uit om initiatieven te ontplooiën die bijdragen aan een specifieke maatschappelijke doelstelling. Het Oranje Fonds treedt zo op als aanjager en facilitator van sociale ontwikkeling. In 2008 behalen we onze doelstelling om de helft van ons budget te besteden binnen de eigen ontwikkelde programma's.

Kennisontwikkeling

In onze programma's bieden we, naast financiële ondersteuning, een mix aan verbinding,

uitwisseling, scholing en professionele begeleiding. Voor bijna alle programma's organiseren we dagen waar kennis, contacten en inspiratie centraal staan. Ook bieden we in aan aantal programma's persoonlijke coaching aan de projectleiders. Het Oranje Fonds Groeiprogramma neemt hierbij een bijzondere positie in. Zesentwintig pioniers doorlopen een intensief opleidingstraject dat wij samen met McKinsey & Company ontwikkelden. Ook de Oranje Fonds Zomerscholen die wij speciaal voor professionele welzijnswerkers organiseren, richten zich op kennisontwikkeling. De eerste proef met de Zomerscholen verloopt voor alle 35 deelnemers boven verwachting. Daarom besluiten wij de Zomerscholen in 2009 opnieuw te organiseren en op te schalen.

Maatschappelijke inbedding

Zowel binnen onze programma's als daarbuiten ondersteunen we in principe alleen projecten waarvoor (nog) geen reguliere financiering voorhanden is. Omdat we het belangrijk vinden dat een goed initiatief een vaste plek krijgt binnen de gemeenschap waarvoor het is ontwikkeld, sturen we in onze advisering aan op een structurele inbed-

ding. Soms bemiddelen we actief bij het veiligstellen van vervolfinanciering. Zo weten we voor het merendeel van de projecten uit het programma Taalontmoetingen vervolfinanciering te regelen bij gemeenten. Waar nodig verzorgen we een overbruggingsfinanciering. Binnen het Stimuleringsprogramma Mentorprojecten gaan we een stap verder. We vragen de gemeenten nog vóór de start van een project om in een samenwerkingsconvenant afspraken over structurele vervolfinanciering vast te leggen.

Draagvlak

We verwachten van de maatschappelijke organisaties dat zij hun doelgroep betrekken bij het opzetten en uitvoeren van activiteiten. Op onze beurt betrekken wij onze belanghebbers ook nadrukkelijk bij de formulering van ons beleid. Onze projectadviseurs bezoeken

jaarlijks vele grote en kleine sociale initiatieven in ons land, waar zij professionals en vrijwilligers ontmoeten. Daarnaast organiseren we tijdens landelijke en lokale bijeenkomsten voor organisaties gesprekken met de projectadviseurs. Zo legt het Fonds zijn oor te luisteren ten aanzien van actuele maatschappelijke ontwikkelingen. We horen welke thema's leven in buurten en wijken en waar de financiële nood het hoogst is. Al die signalen en inzichten vertalen we naar (toekomstig) bestedingsbeleid.

Speciale acties

In 2008 pakt het Oranje Fonds flink uit met twee speciale acties: Toplocaties en Burendag. Voor de actie Toplocaties zoeken we aanvragen die aantoonbaar breed gedragen worden door de gebruikers van de gemeenschapsaccommodaties. We honoreren verbouwings-

en inrichtingsideeën die het gebruik van de accommodatie verbreden. Ter gelegenheid van Burendag behandelen we in korte tijd een groot aantal kleinschalige aanvragen van actieve buurtbewoners voor ondersteuning van activiteiten die allemaal op Burendag plaatsvinden. In beide gevallen gaat het om activiteiten die niet noodzakelijkerwijs ingebed zijn in de gemeenschap, maar wel bijdragen aan de sociale cohesie in wijken en buurten. We hanteren een iets afwijkende, snellere beoordeling en financieren de geaccepteerde voorstellen geheel.

Samenwerking

Bij de ontwikkeling van nieuwe programma's zoeken we welke partnerschappen ons verder kunnen brengen. In het Groeiprogramma vinden we een ongekend breed scala aan samenwerkingspartners waaronder adviesbureau McKinsey & Company, maar ook PricewaterhouseCoopers, Triodos Bank, Fortis Bank, ABN AMRO, De Nederlandsche Bank, Shell, de Baak en Rijksuniversiteit Groningen. Zij leveren gratis coaches en/of begeleiden de deelnemers in het formuleren en uitvoeren van hun plannen.

In het Stimuleringsprogramma Mentorprojecten maken we gebruik van de expertise van de adviesbureaus Radar en Sardes en van Rijksuniversiteit Groningen. We vragen de deelnemers zelf ook om strategische coalities aan te gaan. Welzijnsorganisaties, scholen, bedrijven en lokale overheden dragen allemaal bij aan de financiering, uitvoering of ondersteuning van de mentorprojecten.

In het programma Actief Ouder Worden werken we samen met MOVISIE dat het programma in 2006 initieerde. MOVISIE heeft in dit programma de rol van projectleider gehouden. Ook bij de ontwikkeling van de Oranje

Fonds Zomerscholen is MOVISIE onze partner. In nauw overleg stellen zij het programma en schakelen daarbij de Hogeschool Arnhem en Nijmegen in.

Douwe Egberts heeft ons opgezocht als partner voor de organisatie van Burendag. Het Oranje Fonds heeft een belangrijke rol in de organisatie en opzet van de dag. Dankzij de samenwerking brengen we honderdduizenden mensen op de been.

Voor het programma Voor Elkaar in de Buurt werkt het Oranje Fonds in Noord-Holland samen met PRIMO nh, de provinciale ondersteuningsorganisatie voor de provincie, gemeenten en maatschappelijke organisaties op het terrein van sociaal beleid in Noord-Holland. Samen denken we na over de werwing en opzet van de bijeenkomsten.

We beëindigen het samenwerkingsverband voor Midden- en Oost-Europa en dragen de werkzaamheden over aan lokale organisaties. In 2008 doen we daartoe nog enkele afsluitende toekenningen.

Anders dan gepland

Hoewel we ons beleid goed doordenken en onze activiteiten goed voorbereiden, gaat niet altijd alles zoals we hadden gepland. De werving van kleinschalige buurtinitiatieven in de provincie Noord-Holland binnen het programma Voor Elkaar in de Buurt valt helaas tegen. Ondanks de mediacampagne komen maar weinig mensen naar onze bijeenkomsten en ontvangen we uiteindelijk slechts enkele aanvragen. Naar aanleiding van deze ervaring houden we de aanpak van Voor Elkaar in de Buurt opnieuw tegen het licht.

Aan de andere kant van het spectrum staat de actie voor Toplocaties. Het aantal goede aanvragen dat we daarvoor binnenkrijgen, overstijgt elke verwachting en een tekort aan

budget dreigt. Dankzij een verhoging van het budget kunnen we toch de beste aanvragen honoreren.

Effectiviteit en efficiëntie van bestedingen

Binnen onze systematiek van toekenningen vragen we alle betrokkenen bij initiatieven om te rapporteren over het verloop en resultaten van hun project en welke activiteiten uiteindelijk wel en niet zijn uitgevoerd. Initiatieven die we voor meerdere jaren steunen, vragen we om voortgangsrapportages op basis waarvan wij de voortgang van projecten monitoren en eventueel bijsturen. Deze vorm van evaluatie is belangrijk, maar beperkt zich tot de vraag of activiteiten zijn uitgevoerd en hoe moeizaam of makkelijk dat verliep. De vraag wat het resultaat van de activiteiten is op de sociale cohesie, komt in deze systematiek niet aan bod. Ook geeft het

onvoldoende inzicht in de toegevoegde waarde van onze inmenging. Daarom richten we onze evaluaties in toenemende mate op het beantwoorden van deze vragen. Het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid (ISW) van Rijksuniversiteit Groningen ondersteunt ons daarbij. Het Stimuleringsprogramma Mentorprojecten is het eerste programma waarbij een uitgebreid evaluatieonderzoek direct vanaf de start meeloopt. Ook voor andere nieuwe programma's zal in de toekomst een soortgelijke systematiek worden gevolgd.

Klachtenprocedure

Hoewel wij bij het beoordelen van aanvragen grondig en zorgvuldig te werk gaan, komt het af en toe voor dat een aanvrager zich onheus behandeld voelt. Onze klachtenregeling voorziet in een procedure voor dergelijke zaken. In 2008 is hierop geen beroep gedaan.